

Inflace termínu genocida se může obrátit i proti nám

22.listopadu 2006 Jan Zahradil

Dolní sněmovna francouzského parlamentu přijala zákon, trestající popírání tzv. arménské genocidy v osmanské říši za první světové války. Jde o velmi nešťastný krok. Je známo, že některé členské státy EU si vstup Turecka vysloveně nepřejí, zároveň to však neříkají nahlas. Proto vytvářejí různé alternativy typu „privilegovaného partnerství“ nebo si vymýšlejí dodatečné požadavky, kterými tlačí Turecko do kouta. Znovuotevírání a politizace devadesát let starých tragických událostí (které se mj. odehrály ještě před vznikem moderního tureckého státu) jsou součástí tohoto postupu. V Evropském parlamentu se pravidelně objevují návrhy, aby Turecko veřejně „přiznalo“ genocidu Arménů a aby to bylo jednou z podmínek jeho členství v EU. Zmíněný zákon jde podobnou cestou. Škody tím způsobené mohou být značné. Skoro se zdá, že jde o cynickou snahu vyprovokovat turecké veřejné mínění a politické elity, aby za těchto okolností postupně myšlenku členství Turecka v EU samy opustily.

V Česku bychom měli zbystrit ještě z jiného důvodu, který se týká i nás. S vytrháváním historických událostí z kontextu a jejich politickým zneužíváním máme totiž vlastní zkušenost. Před vstupem do EU jsme byli tlačeni ke zrušení části bývalé československé denacifikační legislativy, známé jako „Benešovy dekrety“. Nyní, v souvislosti s francouzským zákonem, napíše jeden publicista, známý svou posedlostí tématem odsunu, tento dosti neuvěřitelný komentář: „Je zajímavé, že masakry německého civilního obyvatelstva po skončení druhé světové války Francouzům při přijímání ČR do EU těžkou hlavu nedělaly.“ Není to náhoda. Na kontroverzní berlínské výstavě „Spolku vyhnanců“ je zařazeno téma osudu Arménů v osmanské říši hned vedle odsunu německého obyvatelstva z ČSR coby příkladů etnické čistky. Letos také začaly opět zaznívat – byť ojediněle – názory zastánců tvrdé protičeské linie v Německu a Rakousku, kteří se domáhají toho, aby i poválečný odsun byl označen za „genocidu“.

Česká zahraniční politika proto musí jasně říci následující: stojíme o sblížení a strategické partnerství s Tureckem, nikoliv o opak. Nepodporujeme neblahý trend účelového, politicky motivovaného pohrávání si s minulostí, protože na evropském kontinentě to jen kazí ovzduší. Nebudeme přispívat k relativizaci hrůz holokaustu inflací termínu genocida. Z těchto důvodů svrchu uvedené tendence odmítáme.